

Asia: VN/30583/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle

1. Yleiset huomiot

Mitä ajatuksia selontekoluonnos herättää? Huom. Ilmoita tässä, mikäli yksityishenkilönä haluat, että lausuntosi näkyy myös hankeikkunassa.

Pelastustoimen näkökulmasta luonnos valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi tarjoaa kattavan ja ajankohtaisen tilannekuvan maaseutualueiden muutoksista, haasteista ja mahdollisuuksista. Selonteossa tunnistetaan useita tekijöitä, jotka vaikuttavat suoraan pelastustoimen toimintaedellytyksiin ja kokonaisturvallisuuden ylläpitämiseen maaseudulla.

2. Maaseutupoliitiikan suunnittelujärjestelmä

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutupoliitiikan suunnittelujärjestelmään liittyen olennaiset?

-

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

3. Maaseutualueiden tilannekuva ja muutostekijät

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutualueiden tilannekuvaan ja muutostekijöihin liittyen olennaiset?

Pelastustoimen operatiivinen toiminta edellyttää toimivaa infrastruktuuria: yksityisteiden kunto ja saavutettavuus, sähkö- ja vesihuoltoverkot sekä tietoliikenneyhteydet ja mobiiliverkkojen kattavuus.

Selonteossa esitetty yksityisteiden korjausvelka (1,3 mrd €) ja digitaalisen kuilun olemassaolo ovat merkittäviä riskejä pelastustoiminnan kannalta. Digisyrjäytyminen ja mobiiliverkkojen katvealueet vaikeuttavat hälytysjärjestelmien ja viestinnän toimintaa.

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

-

4. Kansallinen maaseutuvisio

Onko selonteossa kuvattu maaseutuvisio olennainen?

-

Puuttuuko maaseutuvisiosta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

-

5. Poikkihallinnolliset tavoitteet ja kehittämissuositukset

Ovatko selonteossa tunnistetut poikkihallinnolliset tavoitteet (5 kpl) ja kehittämissuositukset (24 kpl) olennaiset?

-

Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset tavoitteet (1-3 kappaletta)?

Tavoitteet 1 ja 3

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit tavoitteisiin tavoitekohtaisesti:

Tavoite: Voimistetaan toimintaedellytyksiä, luottamusta ja tulevaisuususkkoa [• Vapaaehtoisten ja sopimuspalokuntien toimintakyvyn turvaaminen tulee huomioida rahoituspäätöksissä. Harva-alueilla saattaa olla julkisena palveluna enää palokunta, joka voisi toimia jatkossa kylätaloina, joihin keskitettäisiin kansalaisten harrastus- ja kokoontumistoiminta. Ennen Suomen itsenäistymistä, kun kokoontumisvapautta oli rajoitettu, vapaaehtoisten palokuntien alaisuudessa toimivat mm. lukusali- tai kirjastopalveluja, kuoro- ja orkesteritoimintaa, liikuntakerhoja, juhlia, näytelmiä ym. Jatkossa uusia paloasemia suunniteltaessa tulee suunnitella erilliset tilat myös kansalaistoiminnalle erikseen pelastustoimen tiloista.]

Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset kehittämissuositukset (1-5 kappaletta)? (Merkitse kehittämissuositusten numerot 1-24)

Seuraavat selonteon kehittämissuositukset ovat erityisen tärkeitä pelastustoimen näkökulmasta:

Suositus 4: Yksityisteiden kunnon varmistaminen

Suositus 17: Kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan edellytysten vahvistaminen: Väestön ikääntyminen, toimintakyvyn heikkeneminen ja muuttoliike heikentävät vapaaehtoistoiminnan jatkuvuutta.

Pelastustoimen näkökulmasta on kriittistä, että kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan edellytykset turvataan pitkäjänteisesti.

Suositus 19: Välttämättömyyspalveluiden tarkistaminen ja varmistaminen

Suositus 20: Väestönmuutos ja elintärkeät toiminnot (Väestön väheneminen ja ikääntyminen erityisesti harvaan asutulla maaseudulla heikentävät pelastustoimen toimintavalmiutta. Yksinasuvien suuri määrä lisää riskejä esimerkiksi tulipaloissa ja onnettomuuksissa. Liikenne- ja energiaköyhyys vaikuttavat kansalaisten kykyyn ylläpitää turvallisuutta ja toimintakykyä.)

Puuttuuko poikkihallinnollisista tavoitteista tai kehittämissuosituksista jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit kehittämissuosituksiin suosituskohtaisesti:

-

6. Liite: Maaseutualueiden nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvaus

Ovatko liitteessä kuvatut maaseutualueiden nykytilanne ja muutostekijät olennaiset?

Liitteessä on kuvattu kiitettävän laajasti pelastustoimen palveluita,

Puuttuuko nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvauksesta jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

7. Muut täydennystarpeet

Onko selonteossa muita täydennystarpeita?

Pelastustoimen rooli tulisi sisällyttää selonteon toimeenpanosuunnitelmaan osana kokonaisturvallisuuden vahvistamista.

Gröndahl Mika
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK

Kekki Tuula
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK

Lähettiläjä: Tuula Kekki <tuula.kekki@spek.fi>
Lähetetty: perjantai 15. elokuuta 2025 14.47
Vastaanottaja: MMM Kirjaamo
Aihe: Täydennetty lausuntopyyntö SPEK Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle VN/30583/2023"

Arvoisa vastaanottaja,

Täydennän Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön lausuntoa monivalintakysymyksen nro 5 osalta.

Tavoite 1: Ajantasaistetaan digitaalista ja fyysistä saavutettavuutta

- Digitaalisen saavutettavuuden parantaminen on kriittistä hälytysjärjestelmien ja pelastustoiminnan kannalta. Matkapuhelinten tukiasemien akustovarmistaminen ja sopimusalokunnan mahdollisuus syöttää aggregaatilla virtaa sähköttömään tukiasemaan pitää huomioida tukiasemarakentamisessa. Mikäli harva-alueella ei matkapuhelinverkko toimi, ei pelastustoimen palvelut ole käytettävissä. Pelastustoimi on siirtymässä uuteen viranomaisradioverkkoon (Virve 2.0), joka toimii matkapuhelinverkossa.

Tavoite 3: Tavoite: Voimistetaan toimintaedellytyksiä, luottamusta ja tulevaisuususkkoa

- Vapaaehtoisten ja sopimusalokuntien toimintakyvyn turvaaminen tulee huomioida rahoituspäätöksissä. Harva-alueilla saattaa olla julkisena palveluna enää palokunta, joka voisi toimia jatkossa kylätaloina, joihin keskitettäisiin kansalaisten harrastus- ja kokoontumistoiminta. Jatkossa uusia paloasemia suunniteltaessa tulee suunnitella erilliset tilat myös kansalaistoiminnalle erikseen pelastustoimen tiloista.

Tavoite 5: Tavoite: Terävöitetään maaseutupoliittista suunnittelujärjestelmää

- Maaseutuvaikutusten arviointiin tulee sisällyttää pelastustoimen näkökulma nykyistä vahvemmin. Pelastustoimen rooli tulisi sisällyttää selonteon toimeenpanosuunnitelmaan osana kokonaisturvallisuuden vahvistamista.

Seuraavat selonteon kehittämissuosituksukset ovat erityisen tärkeitä pelastustoimen näkökulmasta:

- **Suositus 4:** Yksityisteiden kunnon varmistaminen
- **Suositus 17:** Kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan edellytysten vahvistaminen
- **Suositus 19:** Välttämättömyyspalveluiden tarkistaminen ja varmistaminen
- **Suositus 20:** Väestönmuutos ja elintärkeät toiminnot (YTS:n näkökulmasta)

Ystävällisin terveisin Tuula Kekki

Tuula Kekki
Tutkimuspäällikkö/ Head of Research
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö/ The Finnish National Rescue Association
Ratamestarinkatu 11
00520 Helsinki, Finland
p. +358 40 1577706
tuula.kekki@spek.fi

Lähettiläjä: Maa- ja metsätalousministeriö <noreply@lausuntopalvelu.fi>

Lähetetty: perjantai 15. elokuuta 2025 11.35

Vastaanottaja: Tuula Kekki <tuula.kekki@spek.fi>

Aihe: Lausuntopyynnössä tunnistettu ongelma, ohje vastanneille: Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle

Et saa usein sähköpostia osoitteesta noreply@lausuntopalvelu.fi. Lue, miksi tämä on tärkeää

Arvoisa vastaanottaja,

Lausuntopyynnössä luonnoksesta valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle on tunnistettu ongelma, jonka johdosta annettu lausunto on voinut tallentua Lausuntopalveluun väärin kysymyskohdan 5 osalta (monivalintakysymykset). Pahoittelemme ongelmaa.

Mikäli lausuntonne on tallentunut lausuntopalveluun väärin voitte lähettää täydennetyn lausunnon maa- ja metsätalousministeriön kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo.mmm@gov.fi. Merkitse viesti aiheella "Täydennetty lausuntopyyntö [taho]: Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle VN/30583/2023".

Vaihtoehtoisesti voitte antaa **uuden/täydentävän** lausunnon Lausuntopalvelussa **18.8. saakka**. Mikäli annatte täydentävän lausunnon on tämä hyvä mainita kohdassa "yleiset huomiot".

Mikäli annatte Lausuntopalvelussa kokonaan uuden lausunnon voitte pyytää aikaisemmin antamanne lausunnon poistamista osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Kiitos kärsivällisyydestänne.

Tämä on lausuntopalvelu.fi:n lähettämä automaattiviesti.
Lausuntopalvelu.fi on oikeusministeriön ylläpitämä verkkopalvelu.

Bästa mottagare,

I begäran om utlåtande gällande utkastet till statsrådets landsbygdspolitiska redogörelse till riksdagen har ett problem identifierats, vilket kan ha lett till att det givna utlåtandet har sparats felaktigt i Utlåtande.fi -tjänsten vad gäller svaren under fråga nummer fem (flervalsfrågor). Vi beklagar problemet.

Om ert utlåtande har sparats felaktigt i Utlåtande.fi -tjänsten kan ni skicka ett kompletterat utlåtande till jord- och skogsbruksministeriets registratorsbyrå på adressen [registratorskontoret.jsm\(at\)gov.fi](mailto:registratorskontoret.jsm(at)gov.fi). Ange ämnet i meddelandet som: "Kompletterad utlåtande [organisation]: Begäran om utlåtande till utkastet till statsrådets landsbygdspolitiska redogörelse till riksdagen VN/30583/2023".

Alternativt kan ni lämna ett **nytt/kompletterande** utlåtande i Utlåtande.fi -tjänsten **fram till 18.8**. Om ni lämnar ett kompletterande utlåtande är det bra att nämna detta under rubriken "Generella iakttagelser".

Om ni lämnar in ett helt nytt utlåtande i Utlåtande.fi -tjänsten kan ni begära att det tidigare utlåtandet tas bort via adressen [lausuntopalvelu.om\(at\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)gov.fi).

Tack för ert tålamod.